

ÜZENET

A PRÁGAI REFORMÁTUS MISSZIÓS GYÜLEKEZET
HETILAPJA – I. ÉVFOLYAM – 33. SZÁM, 2008. SZEPT. 14

Kedves Testvéreim!

Az embert már ósidók óta foglalkoztatja annak a gondolata, hogy a halál által meghatározott kikerülhetetlen határt hogyan lehetne elkerülni. Hogyan lehetne legyőzni a halált, amely a mi hitünk szerint a bűneset és a paradicsomból való kiűzetésünk óta uralkodik rajtunk.

ves részei az életünknek, akiknek a hiánya fáj és az első sokk hatása alatt el sem tudjuk képzelni az életünket nélkülük. Valószínűleg ilyen sokkban volt az özvegyasszony, az az édesanya is, aki az egyetlen fiát temette. Különlegesen fájó lehetett ez a haláleset az édesanya számára, hiszen a még megmaradt támaszát, a fiatalon elhunyt fiát kénytelen

Ezután

elment (Jézus) egy Nain nevű városba, és vele mentek tanítványai nagy sokasággal együtt. Amikor közeledett a város kapujához, íme halottat hoztak kifelé, egy özvegyasszony egyetlen fiát, és a városból nagy sokaság követte. Amikor az Úr meglátta az asszonyt, megszánta, és így szólt hozzá: „Ne sírj!” Azután odalépett, és megérintette a koporsót. Akik vitték, megálltak, ő pedig így szólt: „Ifjú, neked mondom, kelj fel!” Erre felült a halott, és elkezdett beszélni; Jézus pedig átadta az anyjának. Félelem fogta el mindnyájukat, dicsőítették az Istent, és ezt mondták: „Nagy próféta támadt közöttünk, és meglátogatta Isten az ő népét.” Ez a hír elterjedt róla az egész Júdeában és az egész környéken.

Lk 7,11-17

Ez a halál feletti diadalmaskodás ott van a Bibliában, Jézus történetében, illetve az ezutáni vágy szerepel a Biblián kívüli irodalomban is, pl. a Gilgames-eposzban, de megtalálható sok magyar népmesében is.

Életünk során mi is kikerülhetetlenül találkozunk a halállal. Nekünk is el kell engednünk olyan embereket, akik szer-

a temetőbe kísérni. Ezt a temetési menetet látja meg Jézus. Nain városának kapujában így találkozik a halál és az élet. A halál csapata, amely fájdalomtól megtörtén, lassan vonul, és az élet csapata, amelyik faluról falura jár és hirdeti Isten szeretetét. Ez az isteni szeretet tettekben és csodákban is megnyilvánul, hiszen Jézus isteni ereje által gyógyulnak a

betegek és helyükre kerülnek elrontott emberi életek. A város kapujában találkoznak azok, akiket a halál köt össze és azok, akiket az élet köt össze: az elhunyt ifjút siratók és gyászolók, és a tanítványok, meg a nagy tömeg, akik az élet Forrásával vándorolnak.

Az egész csoda azzal kezdődik itt, hogy Jézus meglátja ezt az asszonyt és megszánja, és a szánalomból irgalom lesz. Az érzésből cselekedet. Kiválik az élet csapatából egy a gyászolók számára addig idegen ember. Odamegy az asszonyhoz és vigasztalni kezd: „*Ne sírj*”. Nem tartozik a temetési menethez, nem tartozik az asszony családjához sem, mégis vigasztalni őt. Az asszony még itt nem is tudja, hogy ki szól hozzá. Azt sem tudja, hogy Jézus nem egyszerűen vigasztalni akar, hogy Jézus nem marad meg a szavaknál, hanem hamarosan isteni erővel, a halálból életre támasztó erővel cselekedni fog! Valószínűleg szegény asszonyt a családtagok vigasztalták eleget, de ki az, aki ilyen gyászában hamar meg tud vigasztalódni? Jézus sem arra akar buzdítani, hogy kösziklaként viseljünk el minden csapást és a legsúlyosabb élethelyzetekben se engedjünk utat az érzéseinknek. A keresztyén ember nem reménytelenségében, hanem fájdmában sír, és ezt a fájdmát viszi Isten elé. A gyász természetes része a könny. Maga Jézus is megsiratta Lázárt (Jn 11,1-44). Ez az egyetlen hely a Bibliában, ahol arról olvashatunk, hogy Jézus sírt. Sírta és gyászolta a barátját.

„*Ne sírj*” – mondja Jézus ennek a gyászoló asszonynak. Ez nem olyan vigasztalás, ahogy mi is szoktuk egymást

fájdalmunkban vigasztalni, hogy gyengéden átölelem a másikat, megsimogatom a hátát, próbálok vele éreztetni, hogy nincs egyedül, de igazából nem tudok tenni semmit. Ez az asszony nem kell hogy sírjon, mégpedig azért nem, mert nem az fog következni, ami egy temetésen általában történik: hogy leengedik a koporsót a kiásott gödörbe és ott örökre eltűnik az emberek szemei elől. Ahhoz a döbbenetes találkozáshoz tudnám hasonlítani ezt a találkozást, mint amit Mária Magdaléna élt át húsvét reggelén a sírnál. Az emberi logika számára teljesen képtelen dolog következik. Ez az asszony sem tudja, hogy kivel találkozik. Nem is kér segítséget Jézustól, hiszen nem tudja, hogy ki Ő. Isten anélkül könyörül meg rajta, hogy kérné. Akik hisznek, tudják, kinek hittek. De ennek az asszonynak fogalma sincs arról, hogy kicsoda az Úr, aki visszaadja a legdrágább kincsét, a fiát.

Jézus megállítja a gyászmenetet és a fiúhoz fordul: „*Ifjú, neked mondom, kelj fel!*” Ez a „*kelj fel!*”, az is jelenti, hogy ébredj fel, mozdulj meg! De ez az ige azt is jelenti, hogy támadj fel! És a halál erre a parancsra azon nyomban elengedi az ifjút. Az felül és beszélni kezd. Különleges, hogy az Ige itt ezen a helyen ezt az ifjút nem ifjúnak nevezi, hanem halottnak. A halott felegyenesedett. A görög igének van itt egy többletjelentése is, mégpedig az, hogy elkezdett élni egy új életet. Egy halott támadt fel új életre. Annak, hogy ez a fiú életre kelt, az a bizonyítéka, hogy beszél. A halál által lepecsételt szája újra kinyílik, és újra emberi szó jön ki rajta.

Ennek az új életre keltésnek nemcsak az asszonyra és a fiára, az ő életükre van hatása. A tömeg, amely eddig csendben szemlélte az eseményeket, most muszáj hogy megválaszolja azt a kérdést, hogy: Kicsoda Az, akinek a szavára még a halál kötelékei is lebomlanak az emberről? Aki egyetlen szavával halottat támaszt fel. Illés és Elizeus próféták is támasztottak fel halottat, Péter és Pál apostolok is, de ott a hozzátartozók kérik őket, hogy tegyenek csodát. Itt a könyörülő Isten tesz csodát anélkül, hogy az özvegyasszony kérése az. Az apostoloknak könyörögni kellett először Istenhez azért az erőért, amelyre egy halott ember feltámasztásához szükségük volt, Jézusban ez az erő már eleve megvan. Péter apostolnak Tábita feltámasztásánál (ApCsel 9,36-42) oda kell fordulnia a holttesthez, Jézusnak elég, hogy megérinti a koporsót.

Ez a csoda arra szolgál, hogy hitet ébresszen a szemtanúkban. Nemcsak egyszerűen egy új próféta van itt, hanem az a nagy próféta, akit Isten megígért. Illés tért vissza, akiről Malakiás próféta ír: „*Én pedig elküldöm hozzátok Illés prófétát, mielőtt eljön az Úrnak nagy és félelmetes napja. Az atyák szívét a gyermekekhez téríti, a gyermekek szívét az atyákhoz, hogy pusztulással ne sújtsam a földet, amikor eljövök.*” (Mal 3,23-24)

Jézus nem ítéletre jön tehát, hanem hogy megmentse azt, ami elveszett (Mt 18,11). Üdvösséget hoz azoknak, akik hisznek a szavának. Az emberiségnek Megmentőre van szüksége, nem pedig Ítéelőre. Ezt a megmentést hozta el Jézus.

Az ítélet majd csak később jön.

A Jézus által hozott megmentés mindenki számára elérhető. Nem egy szűk réteg, vagy egy-két ember kiváltsága. Itt most megmutatta egy konkrét emberen, hogy milyen hatalmas van. Hogy a halottból élő lesz a szava által. Hogy a kallódó emberek célt kapnak. Hogy a kiüresedettnek megtelnek étellel.

Erre kapott hatalmat Istentől, Aki elküldte Őt a mi megváltásunkra, mindnyájunk megváltására. De ez a könyörületből való megmentés nem egyszerűen alázatos engedelmesség az Atya akaratának, hanem Jézus Krisztus személyes megváltói műve. Nemcsak az Atya szán minket, hanem a Fiú is irgalomra indul a fájdalmunk és elesettségnünk látán, és az életünket megváltoztató csodát visz végbe rajtunk.

Krisztusban legyőzött a halál és ennek a gyümölcsét azok is megérik, akik Hozzá tartoznak. Amikor az Övéi lettünk, leoldódtak rólunk a halál kötelékei. Nincs rajtunk többé hatalma. A keresztfán Krisztus elkezdte a halál hatalmának legyőzését és húsvét reggelén dicsőséges feltámadása által végérvényesen megtörte. Az úrvacsora, a megterített szent asztal is arra emlékeztet minket, hogy Krisztusért Isten rajtunk is könyörül és ugyan meg kell halnunk, de mi csak a bűnök számára halunk meg, hogy bemehessünk az örök éltre.

Ámen

(Elhangzott 2008. szept. 7-én)

Közép-Európa történelme egy cseh politológus szemével (Kapitoly z dějin střední Evropy)

Szerző: Rudolf Kučera

Fordította: Mayer Judit

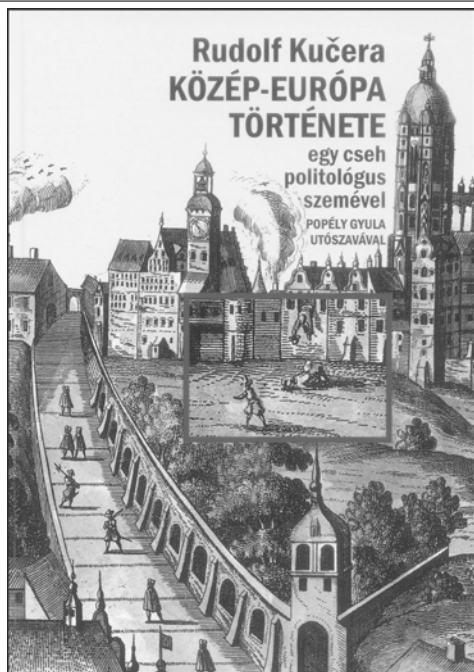
Szerkesztette: Csémy Tamás

Kiadó: Korma Bt. (Polgár László)

A 164 oldalas fűzött kötésű, keményborítójú kötet húsz illusztrációt tartalmaz, valamint tíz térképet, melyek segítik az olvasót kiigazodni a 19. és a 20. század Európája történelmében.

A könyv a teljesség igénye nélkül foglalkozik Közép-Európa múltjával, s a tanulságokat levonva megkísérli felvázolni az új alapokat, melyekre az érintett országok kölcsönös viszonyát lehetne helyezni. Ezekből az egyik legfontosabb az a megállapítás, hogy a demokratikus átalakulás nem épülhet fel a „*hazugságban való életben*”.

A szerző, R. Kučera történész és politológus a hetvenes évek végén építőmunkásként dolgozott, miután a Charta 77-es mozgalommal való együttműködés miatt azonnali hatállyal elbocsátották a Csehszlovák Tudományos Akadémiáról. 1984 végén, a kommunistaellenes ellenálásba bekapcsolódó barátaival együtt megalakította a Střední Evropa (Közép-Európa) című szemlét. Kezdetől fogva a fő témája közé tartozott Közép-Európa; a hibák, amelyek megtörténtek, s melyek végül is Közép-Európa széteséséhez és megszűnéséhez, s Kelet-Európává való átváltozásához vezettek. Emellett természetesen fennállt a kérdés

is, vajon és milyen körülmények között lehet majd egyszer a közép-európai régiót feléleszteni, mint a demokratikus Európa alkotóelemét? Ezzel egy következő kérdés függött össze, nevezetesen: mi az, amire Közép-Európa történelméből a jövőben rá lehetne kapcsolódni? Ezeknek az elemzéseknek elengedhetetlen része volt a nemzeti mítoszok és előítéletek kritikai analízise, melyek számottevő hatással voltak Közép-Európa történelmére. Így keletkeztek az egyes fejezetek Közép-Európa történelméből, melyek először folytatásban jelentek meg a Közép-Európa című szemlében. 1992-ben, ezek könyv formájában is megjelentek a prágai I.S.E. kiadó gondozásában.

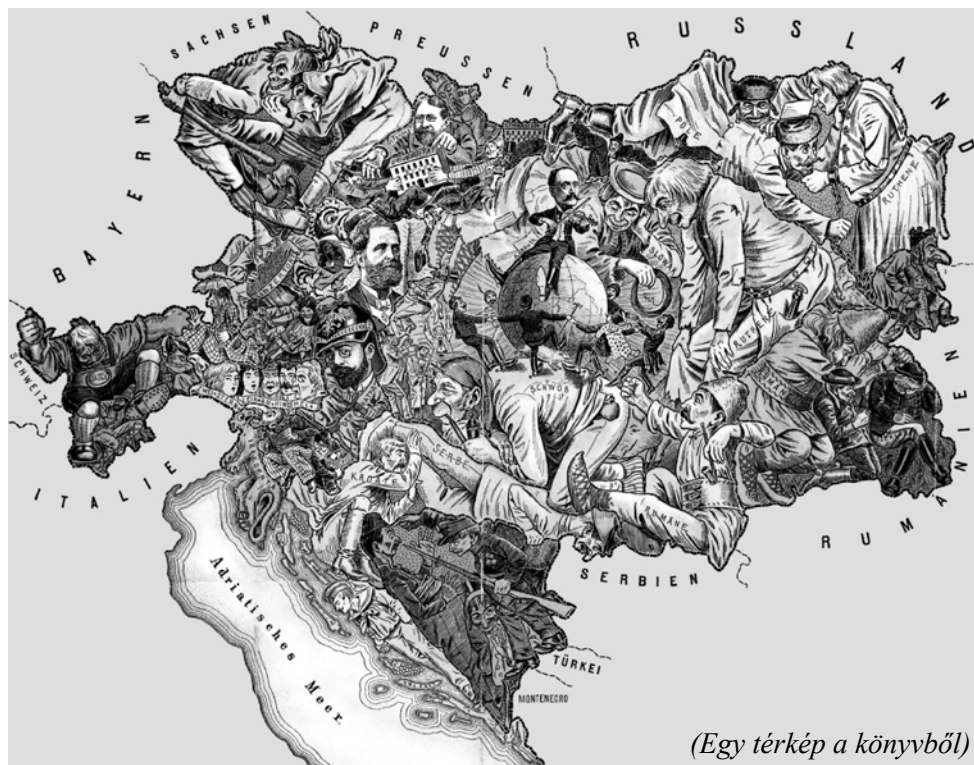
R. Kučera mindenkor a demokrácia egyik fő mércéjének a kisebbségekhez való viszonyulást tartotta, a nemzetiségiekhez elsősorban, de a politikai, szemléletbeli

és egyéb kisebbségekhez is. Vallja, hogy a demokráciát, csupán mint a pillanatnyi többség uralkodásaként értelmezni mindig áldatlan következményekkel járt. Éppen ebből az álláspontból kiindulva nagyon veszélyesnek tartja a közép-európai régióban a tisztán nemzeti államok elérésére irányuló igyekezetet.

A szerző rámutat arra, hogy az új államok közül, amelyek Közép-Európában keletkeztek, szinte egyik sem a természetes fejlődésnek köszönhetően alakult meg, hanem a háborús események és a nemzetiségi csoportok azután következő erőszakos asszimilációja következményeként. Ezek a nemzetiségi csoportok rövid időn belül csupán nemzetiségi kisebbségekké váltak. Más szóval, az új

államok alapjaiban ott volt, kisebb vagy nagyobb mértékben, a győztes többségek zsarnokoskodása; annak ellenére, hogy a demokrácia megalapozására tetek erőfeszítéseket, közös gyengeségük a kisebbségekhez való viszony volt, melyekben akkor, s tulajdonképpen ma is saját létük veszélyeztetését látják.

A szerző véleménye szerint a kisebbségek felé irányuló megromlott viszony a fő oka annak, hogy a közép-európai régió mai államainak többsége nem képes valóban gyümölcsöző középeurópai együttműködésre. Sajnálatos módon, a közép-európai nemzeti államok közti kölcsönös viszony, a mai napig az első és a második világháború utáni történésekkel van megfertőzve.

(Egy térkép a könyvből)

GYÜLEKEZETI ALKALMAK

Istentiszteletek:

Vasárnaponként 17.00-tól a gyülekezet Klimentská utcai gyülekezeti termében (Klimentská 18, Prága 1) vagy az „U Klimenta” templomban.

Biblióra: Az istentiszteletet követően, kb. 18.00-tól.

Énekkari próbák: Szerda esténként 18.00-tól, a Teológián (Černá 9, Prága 1), a kápolnában, vagy egyéb megegyezés szerinti helyen.

(korus@refnet.cz)

FIGYELEM!

A jövő vasárnapi istentisztelet
(2008. szeptember 21.) kivételesen
elmarad.

A GYÜLEKEZET ÉLETÉBŐL

– November 14-16 közt gyülekezetünk vendége lesz **Liszt Ferenc díjas Berkesi Sándor** vezette debreceni **Kántus kórus**. A kórus szombaton az esti órákban ad **koncertet** a Sv. Klimenta templomban, a találkozó a vasárnapi istentisztelettel zárul. A kórus látogatása egy Kántus – Mille Domi közös próbadélután megtartására is lehetőséget ad.

Mivel gyülekezetünk anyagi lehetőségei korlátozottak, a kórus elszállásolását gyülekezeti- ill. kórustagoknál kell megoldani, de a gyülekezet vezetősége szívesen fogad bármilyen egyéb elszállásolással kapcsolatos javaslatot is.

PROGRAMAJÁNLÓ

– **2008. szeptember 18-án**, csütörtökön, **17 órakor** a budapesti Magyar Kultúra Alapítvány Székházában **Rudolf Kučera Közép-Európa története egy cseh politológus szemével** című könyvének bemutatójára kerül sor (ismertető ld. 4-5. old.). A rendezvényt teljes egészében, egyenes adásban a ViiP TV közvetíti, a **http://www.viip.tv** internetes oldalon.

GONDOLATOK AZ EGÉSZSÉGRŐL

– A legnagyobb hiba, amit az orvosok elkövetnek, hogy a testet anélkül próbálják meggyógyítani, hogy az elmét is gyógyítani próbálnák. Pedig az elme és a test egy, és nem szabadna külön kezelni.

(Platón)

– A boldogság nem más, mint jó egészség és rossz memória.

(Albert Schweitzer)

ÜZENET – A PRÁGAI REFORMÁTUS MISSZIÓS GYÜLEKEZET HETILAPJA

Felelős szerkesztők: Bodnár Noémi, Hlavács Pál, Hlavács Brocko Tünde, Simon Sz. Krisztina. Lapunkat ingyenesen terjesztjük, de fenntartására bármilyen segítséget örömmel elfogadunk.

E-mail (hetilap rendelések - heti egyszeri küldés elektronikus formában): **uzenet@refnet.cz**

Banki kapcsolat: 7190131205/4000, **Számlanév:** Dienes Kornélia (Mađ. ref. sbor)

IBAN CZ7040000000007190131205, BIC (=SWIFT) BAWACZPP